

In het 1ste gedeelte worden wij allereerst binnengeleid in de kraamkamer eener boerin en later aan het ziekbed gebracht van haren eerstgeborene. Met levendige kleuren wordt de hulpvaardigheid van bakkers en buurvrouwen met hare ontelbare vooroordeelen geschetst en wordt men achtereenvolgens aan eene menigte misbruiken herinnerd, zooals deze bij de verpleging van zuigelingen, vooral in den minderen stand, plegen voor te komen. De voorbeelden zijn goed gekozen en het treurige korte bestaan van een zuigeling, die tengevolge van eene onreine atmosfeer, onvoldoende huid-cultuur, te stijf inbakken, onzuivere zuigflesschen, ondoelmatige voeding, prikkelende middelen en allerlei kwakzalverijen weldra te gronde gaat, is zeker geschikt om indruk te maken. Te meer is dit het geval, daar de schrijver zich niet aan overdrijving schuldig maakt en wel degelijk een greep doet uit vele ons allen bekende gevallen.

In het tweede gedeelte worden de gronden aangevoerd, waarop de verschillende afkeuringen en aanbevelingen van den huisarts onzer boerin berusten. Het behandelt de kindersterfte met hare oorzaken, de spijsvertering der zuigelingen en de kunstmatige voeding met hare ontelbare surrogaten.

Terwijl telkens weder de dokter de terechtwijzende persoon is, ligt de bedoeling van den schrijver voor de hand: men vrage slechts daar raad, waar men met grond een juist oordeel mag verwachten, d. i. bij hygiënische vraagstukken, aan den huisarts.

Het boekje zal m. i. zoowel door inhoud als vorm zeker zijn doel bereiken, wanneer het slechts onder veler oogen, vooral van hen voor wie het geschreven is, zal komen. Gaarne werk ik dan ook op deze wijze tot de ruime verspreiding mede.

S. K. H.

I N G E Z O N D E N .

Geachte Redactie!

Het leedwezen, dat de Heer STRAUB over de bewuste drukfout gevoelt, is inderdaad ongegrond, want of hij schreef „leemten en feiten”, dan wel „leemten en feiten”, komt tamelijk wel op hetzelfde neer, en in zijne stelling „De leemten of feilen der bacteriologische leer hebben met de praktische uitkomsten niets uit te staan”, kan het tweede woord gerust worden weggelaten, het woord „leemten” daarin is voldoende om de stelling onaannemelijk te maken.

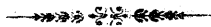
Door die drukfout heeft de Heer STRAUB dus het buiten beschouwing laten mijner opmerkingen niet gemotiveerd.

Wat de opmerking, dat ons standpunt zoo verschillend is, betreft, deze is gegrond, doch ... zij komt wat laat. Had de Heer STRAUB dat in tijds gedacht, hij zou zijn stukje hebben kunnen achterwege laten.

Toch moet ik protesteeren tegen de dogma's, die de Heer STRAUB mij laat aanhangen. Als hij zich de moeite wil geven, mijne referaten na te lezen, zal

hij bemerken, dat ik daarin bijna altijd afbrekend ben opgetreden, zeer vaak „uitkomsten” der bacteriologie, die op „leemten” gegrond waren, heb bestreden, maar bijna nooit het tegenovergestelde gedaan heb. Zelfs de heterogese heb ik steeds als eene „hypothese” voorgesteld, zonder daaraan dogmatische beschouwingen vast te knoopen. Nu is het wel mogelijk, dat de Heer STRAUB toch in dit opzicht gelijk heeft, en dat het mij niet altijd gelukt is mij geheel van dogmatiek vrij te maken, toch kan ik zeggen, dat ik daarnaar gestreefd heb, maar ik betwijfel of de bacteriologen datzelfde zouden kunnen beweren.

A. P. F.

Geachte Redactie!

Met medeweten der Redactie van het *Geneeskundig Jaarboekje voor Nederland*, heb ik, mede uit naam van Dr. SCHUBART, een rectificatie te maken der mededeeling omtrent het Herstellingsoord „Jagtlust” te „de Bilt”, als zouden wij met Dr. LETTE en Dr. VAN DEVENTER het Bestuur er van uitmaken. Ofschoon de oprichting er van begunstigd en ons vertrouwen in de Directrice Mej. S. GENIS betuigd hebbende, heb ik slechts, evenals andere geneeskundigen, voor de verpleging mijner patiënten van de inrichting gebruik gemaakt, terwijl de meening, dat ik deel had aan het Bestuur, reeds tot misverstand aanleiding heeft gegeven.

Met de plaatsing van het bovenstaande in het door geneeskundigen algemeen gelezen Weeklad zult gij zeer verplichten

Uw. Dw.

Prof. Dr. J. P. T. VAN DER LITH.

B E R I C H T E N.

BUITENLAND.

LONDEN. — **Vaccine-inrichting.** Door de Regeering is te Aldershot eene vaccine-inrichting gesticht, om het geheele leger van animale lympe te voorzien.

— Door Dr. SNOW wordt in *the British Medical Journal* de combinatie van morphine met antipyrine een voortreffelijk middel genoemd ter bestrijding van neuralgieën en van de schietende pijnen bij carcinoma.

— Dr. FERRIER is door den Raad van het KING'S-College bij het verlaten zijner betrekking van Hoogleraar in de medicina forensis tot Hoogleraar in de neuropathologie benoemd.

— **Zander-Institute.** Voor eenige jaren werd alhier onder den naam van *The Zander Institute* eene inrichting geopend voor de toepassing der electro-therapie en Zweedsche heil-gymnastiek, welke zich spoedig in het vertrouwen der medici mocht verheugen. Voor weinige dagen ging die inrichting in andere handen over en werd zij aan eene zogenoemde Medical Battery Company, onder het beheer van een zekeren Mr. HARNES, ver-